

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ЗАПОВЕД

№ *РЗ 12 - 64*

София, *19.12*

На основание чл.6 т.1 от Закона за защита на растенията и чл.4 на Наредба № 54/28.11.2002 г. за условията и реда за организиране на наблюдение, диагностика, прогноза и сигнализация за борба с вредителите по земеделските култури и във връзка с предложение на генералния директор на Националната служба за растителна защита

НАРЕЖДАМ :

I. Утвърждавам Списък на икономически важните вредители по земеделските култури в Република България, както следва:

I. НЕПРИЯТЕЛИ И БОЛЕСТИ

A. Многоядни неприятели

1. сем.Полски скакалци	сем. <i>Acrididae</i>
2. сем.Щурци	сем. <i>Gryllidae</i>
3. Телени червеи	<i>Agriotes</i> sp.; <i>Melanotus</i> sp.; <i>Stenicera</i> sp.
(= <i>Corymbites</i> sp.); <i>Selatosomus</i> sp.
4. Сив царевичен хоботник	<i>Tanymecus dilaticollis</i>
5. Царевичен стъблопробивач	<i>Ostrinia nubilalis</i>
6. Подземни нощенки	<i>Agrotis</i> sp.
7. Надземни нощенки	<i>Heliothis</i> sp.; <i>Plusia</i> sp.
8. Зелевы нощенки	<i>Mamestra</i> sp.
9. Листогризеци гъсеници	<i>Lymantria dispar</i> , <i>Euproctis chysorrhoea</i> ,
<i>Malacosoma neustria</i>
10. Бяла американска пеперуда	<i>Huphantria cunea</i>
11. Паяжинообразуващи акари	<i>Tetranychus</i> sp.
12. Полски мишевидни гризачи	<i>Microtus arvalis</i> и др.

Б. Неприятелите и болестите по зърнено - житните култури – основно при пшеница, ечемик и царевица

13. Житни дървеници	род <i>Eurygaster</i> и род <i>Aelia</i>
14. Обикновена житна пиявица	<i>Oulema melanopa</i>
15. Обикновен житен бегач	<i>Zabrus tenebrioides</i>
16. Пшеничен трипс	<i>Haplothrips tritici</i>
17. Черни пшеничени мухи	<i>Phorbia</i> sp.
18. Хесенска муха	<i>Mayetiola destructor</i>
19. Шведска муха	<i>Oscinella frit</i>
20. Житна тревна муха	<i>Opomyza florum</i>
21. Праховита главня по пшеница	<i>Ustilago tritici</i>
22. Праховита главня по ечемик	<i>Ustilago nuda</i>
23. Ленточна болест по ечемик	<i>Drechslera graminea</i>
24. Твърда главня по пшеница	<i>Tilletia foetida, Tilletia caries</i>
25. Вджуджаваща главня по пшеница	<i>Tilletia contraversa</i>
26. Листна (кафява) ръжда по пшеница	<i>Puccinia recondite</i>
27. Брашнеста мана по житни	<i>Erysiphe graminis</i>
28. Септориози по житни	<i>Septoria</i> sp.; <i>Stagnospora</i> sp.
29. Фузариум по житни	<i>Fusarium graminearum, Fusarium culmorum</i>
30. Жълто ечемичено вджуджаване, вектор: листни въшки;	<i>Barley yellow dwarf virus, вектор: листни въшки-</i>
през есента	сем. <i>Aphididae</i>
31. Пшеничено вджуджаване, вектор: цикади; през есента	<i>Wheat dwarf virus, вектор: цикади –</i> сем. <i>Cicadellidae</i>

В. Неприятелите и болестите по:

- **Техническите култури – основно при тютюн, слънчоглед, рапица и картофи**
- **Етерично - маслените култури – основно при роза и лавандула**
- **Фуражни култури – основно при люцерна**

32. Обикновена прасковена листна въшка	<i>Myzus persicae</i>
33. Тютюнев трипс	<i>Thrips tabaci</i>
34. Рапична листна оса	<i>Athalia rosae (= colibri)</i>
35. Рапичен цветояд	<i>Meligethes aeneus</i>
36. Рапична стъблена бълха	<i>Psylliodes chrysocephalus</i>
37. Земни бълхи	род <i>Phyllotreta</i>
38. Колорадски бръмбар	<i>Leptinotarsa decemlineata</i>
39. Картофен молец	<i>Phthorimaea operculella</i>
40. Розен агрилус	<i>Agrilus cuprescens</i>
41. Малък люцернов листов хоботник	<i>Hypera postica (= Phytonomus variabilis)</i>
42. Голям люцернов листов хоботник	<i>Donus zoilus (= Phytonomus punctatus)</i>
43. Люцернов листояд	<i>Gonioctena (Phytodecta) fornicata</i>
44. Люцернова галица	<i>Contarinia medicaginis</i>
45. Див огън по тютюн	<i>Pseudomonas syringae pv. tabaci</i>
46. Сечене на разсада при тютюна	<i>Rhizoctonia solani, Pythium</i> sp, <i>Phytophthora</i> sp.
47. Мана по тютюн	<i>Peronospora tabacina</i>
48. Брашнеста мана по тютюн	<i>Erysiphe cichoracearum</i>
49. Мана по слънчоглед	<i>Plasmopara (halstedii) helianthi f.sp. helianthi</i>
50. Фома по слънчоглед	<i>Phoma macdonaldii</i>
51. Фомопсис по слънчоглед	<i>Diaporthe helianthi</i>
52. Склеротийно увяхване при слънчоглед	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>

53. Сухо стъблено гниене (фомоза) по рапица	<i>Leptosphaeria maculans</i>
54. Бяло гниене (склеротиниоза) по рапица	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>
55. Чернилка по рапица	род <i>Alternaria</i>
56. Картофена мана	<i>Phytophthora infestans</i>
57. Кафяви листни петна по картофи	<i>Alternaria porri f.sp. solani</i>
58. Листно завиване по картофи, вектор: листни въшки	<i>Potato leafroll virus, вектор: листни въшки сем. Aphididae</i>
59. Ръжда по роза	<i>Phragmidium mucronatum</i>

Г. Неприятелите и болести по зеленчуковите култури – основно при домати, пипер и краставици

60. Калифорнийски трипс	<i>Frankliniella occidentalis</i>
61. Оранжерийна белокрылка	<i>Trialeurodes vaporariorum</i>
62. Доматова листоминираща муха	<i>Liriomyza bryoniae</i>
63. Бактериен пригор по краставици	<i>Pseudomonas syringae pv lachrymans</i>
64. Бактерийно струпяване по домати и пипер	<i>Xanthomonas vesicatoria; X. euvesicatoria</i>
65. Черно бактериено струпяване по домати	<i>Pseudomonas syringae pv. tomato</i>
66. Сечене по разсада	<i>Pythium sp., Rhizoctonia solani, Fusarium sp.</i>
67. Картофена мана по домати	<i>Phytophthora infestans</i>
68. Мана по пипера	<i>Phytophthora capsici</i>
69. Мана по тиквови	<i>Pseudoperonospora cubensis</i>
70. Брашнеста мана по домати и пипер	<i>Leveillula taurica</i>
71. Брашнеста мана по краставици	<i>Erysiphe cichoracearum; Sphaerotheca fuliginea</i>
72. Кафяви листни петна по домати	<i>Alternaria porri f.sp. solani</i>
73. Вирусни болести с вектор: листни въшки	Листни въшки - <i>Aphis sp.</i>
74. Столбур по домати и пипер, вектор: цикади	<i>Phytoplasma stolbur, вектор: цикада Hyalesthes obsoletus u др.</i>

Д. Неприятелите и болести по овощните култури:

- Семкови овощни видове – основно при ябълки и круши
- Костилкови овощни видове – основно при сливи, праскови, кайсии, череши и вишни

75. Листни въшки	сем. <i>Aphididae</i>
76. Калифорнийска щитоносна въшка	<i>Diaspidiotus perniciosus</i>
77. Обикновена сливова щитоносна въшка	<i>Parthenolecanium corni</i>
78. Черничева щитоносна въшка	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>
79. Обикновена крушова листна бълха	<i>Cacopsylla pyri</i>
80. Черешова муха	<i>Rhagoletis cerasi</i>
81. Сливови плодови оси	<i>Hoplocampa minuta; Hoplocampa flava</i>
82. Ябълкова плодова оса	<i>Hoplocampa testudinea</i>
83. Мъхнат бръмбар	<i>Tropinota (Epicometis) hirta</i>
84. Вишнев (черешов) хоботник	<i>Rhynchites auratus</i>
85. Червенокрил плодов хоботник	<i>Tatianaerhynchites aequatus</i>

86. Ябълков цветопробивач	<i>Anthonomus pomorum</i>
87. Ябълков плодов червей	<i>Cydia pomonella</i>
88. Сливов плодов червей	<i>Grapholita (Cydia) funebrana</i>
89. Източен плодов червей	<i>Grapholita (Aspila) molesta</i>
90. Пъпкозавивачки, Листозавивачки	Сем. <i>Tortricidae</i>
91. Плодова корогризачка	<i>Adoxophyes orana</i>
92. Малка зимна педомерка	<i>Operophtera brumata</i>
93. Прасковен клонков молец	<i>Anarsia lineatella</i>
94. Кръгломиниращ молец	<i>Leucoptera malifoliella</i>
95. Червен овощен акар	<i>Panonychus ulmi</i>
96. Бактериен рак	<i>Rhizobium radiobacter</i> (syn. <i>Agrobacterium tumefaciens</i>)
97. Огнен пригор	<i>Erwinia amylovora</i>
98. Сачмянки по костилкови	род. <i>Stigmina, Pseudomonas, Xanthomonas</i>
99. Брашнеста мана по ябълка	<i>Podosphaera leucotricha</i>
100. Брашнеста мана по праскова	<i>Sphaerotheca pannosa var persicae</i>
101. Струпяване по ябълка и круша	<i>Venturia inaequalis; Venturia pirina</i>
102. Къдравост по праскова	<i>Taphrina deformans</i>
103. Гномония по кайсия	<i>Gnomonia erythrostoma</i>
104. Бяла ръжда по вишна и череша	<i>Blumeriella jaapii</i>
105. Ранно кафяво гниене	<i>Monilinia laxa</i>
106. Късно кафяво гниене	<i>Monilinia fructigena</i>

Е. Неприятел и болести по лозата и ягодоплодните култури – основно при ягоди и малини

107. Лозова филоксера	<i>Grape phylloxera (Daktulosphaera vitifoliae)</i>
108. Лозова щитовка	<i>Pulvinaria vitis</i>
109. Шарен гроздов молец	<i>Lobesia botrana</i>
110. Жълт лозов (ябълков) акар	<i>Eotetranychus pruni</i> (= <i>Schizotetranychus viticola</i>)
111. Ягодов коренов хоботник	<i>Otiorynchus rugosostriatus</i>
112. Ягодово хоботниче	<i>Anthonomus rubi</i>
113. Ягодово стъблохоботниче	<i>Neocoenorrhinus (Coenorhinus) germanicus</i>
114. Ягодов акар	<i>Phytonemus (Tarsonemus) pallidus</i>
115. Малинова галица	<i>Lasioptera rubi</i>
116. Малинов агрилус	<i>Agrilus cuprescens cuprescens</i> (= <i>rubicola</i>)
117. Обикновен малинов бръмбар	<i>Byturus tomentosus</i>
118. Бактериен рак по лоза	<i>Agrobacterium vitis</i>
119. Мана по лоза	<i>Plasmopara viticola</i>
120. Брашнеста мана (оидиум) по лоза	<i>Oidium tuckeri</i>
121. Сиво гниене	<i>Botrytis cinerea</i>
122. Ексориоза по лоза	<i>Phomopsis viticola</i>
123. Еска по лоза	<i>Botryosphaeria obtusa</i>
124. Бели листни петна по ягода	<i>Mycosphaerella fragariae</i>
125. Антракноза по ягода	<i>Colletotrichum acutatum</i>
126. Петносване на пъпките при малина	<i>Didimella applanata</i>
127. Антракноза по малина	<i>Gloesporium venetum</i>

II. ПЛЕВЕЛИ

A. Едногодишни плевели

Едногодишни житни плевели

128.	Ветрушка ^{xx}	<i>Apera spica-venti</i>
129.	Кокоше просо ^{xxxx}	<i>Echinochloa crus-galli</i> ♦
130.	Кръвно просо ^{xx}	<i>Echinochloa phyllopogon</i>
131.	Кошрява зелена ^{xxx}	<i>Setaria viridis</i> ♦
132.	Кошрява сива ^{xxx}	<i>Setaria glauca</i> ♦
133.	Лисича опашка полска ^{xxx}	<i>Alopecurus myosuroides</i>
134.	Овес див ^{xxxx}	<i>Avena fatua</i>
135.	Пиявица ^{xx}	<i>Lolium temulentum</i>

Едногодишни широколистни плевели

136.	Пелинолистна амброзия ^{xx}	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.
137.	Триделна амброзия ^x	<i>Ambrosia trifida</i> L.
138.	Бударица петниста ^x	<i>Galeopsis tetrahit</i>
139.	Бучиниш ^{xx}	<i>Conium maculatum</i>
140.	Бяла лобода ^{xxxx}	<i>Chenopodium album</i> * ♦
141.	Великденче бръшлянолистно ^{xx}	<i>Veronica hederifolia</i>
142.	Врачово семе ^{xx}	<i>Lithospermum arvensis</i> *
143.	Галинзога дребноцветна ^{xxx}	<i>Galinsoga parviflora</i> * ♦
144.	Глушина вълнеста ^x	<i>Vicia villosa</i>
145.	Градински кострец ^{xx}	<i>Sonchus oleraceus</i>
146.	Европейска знойка ^{xx}	<i>Heliotropium europaeum</i>
147.	Звездица ^{xxx}	<i>Stellaria media</i> *
148.	Канадска злолетница ^{xxx}	<i>Erigeron canadensis</i> *
149.	Клопачка едра ^{xx}	<i>Rhinanthus major</i>
150.	Колендро ^{xxx}	<i>Bifora radians</i>
151.	Колянка обикновена ^{xx}	<i>Spergula vulgaris</i>
152.	Компасна салата ^{xx}	<i>Lactuca serriola</i>
153.	Куче грозде черно ^{xxx}	<i>Solanum nigrum</i> * ♦
154.	Къклица обикновена ^{xxx}	<i>Agrostemma githago</i>
155.	Лечебен росопас ^{xx}	<i>Fumaria officinalis</i>
156.	Лечебна лайка ^{xx}	<i>Matricaria chamomilla</i>
157.	Лепка трирога ^{xxxx}	<i>Galium tricorne</i>
158.	Лобода разтлана ^{xx}	<i>Atriplex patula</i>
159.	Мак див ^{xxx}	<i>Papaver rhoeas</i>
160.	Метличина синя полска ^{xxx}	<i>Centaurea cyanus</i>
161.	Обикновено грънче ^x	<i>Hibiscus trionum</i> ♦
162.	Овчарска торбичка ^{xx}	<i>Capsella bursa-pastoris</i> *
163.	Пача трева ^{xx}	<i>Polygonum aviculare</i> *
164.	Пипериче лападоволисто ^{xx}	<i>Polygonum lapathifolium</i> ♦
165.	Подрумче полско ^{xxx}	<i>Anthemis arvensis</i>
166.	Полска попова лъжичка ^{xxx}	<i>Thlaspi arvense</i> *
167.	Полско лютиче ^{xx}	<i>Ranunculus arvensis</i>
168.	Просфорник ^{xx}	<i>Abutilon theophrasti</i> ♦
169.	Ралица обикновена ^{xxx}	<i>Consolida regalis</i>
170.	Свинаца ^{xxxx}	<i>Xanthium strumarium</i> * ♦
171.	Синап полски ^{xxxx}	<i>Sinapis arvensis</i> * ♦
172.	Скъръбица ^x	<i>Myagrum perfoliatum</i>

173.	Слети коса ^{xx}	<i>Adonis aestivalis</i>
174.	Спореж обикновен ^{xx}	<i>Senecio vulgaris</i>
175.	Татул ^{xxx}	<i>Datura stramonium</i> * ♦
176.	Теменуга трицветна ^{xxx}	<i>Viola tricolor</i>
177.	Тученица обикновена ^{xxx}	<i>Portulata oleracea</i> *
178.	Фасулче ^{xxx}	<i>Polygonum convolvulus</i> * ♦
179.	Щир обикновен ^{xxxx}	<i>Amaranthus retroflexus</i> * ♦
180.	Щир разтлан ^{xx}	<i>Amaranthus blitoides</i> ♦

Б. Многогодишни плевели

Многогодишни коренищни плевели

181.	Розова метличина	<i>Acroptilon (Centaurea) repens</i> D.C.
182.	Ива ^x	<i>Iva xanthifolia</i> Nutt.
183.	Балур ^{xxxx}	<i>Sorghum halepensis</i> ♦
184.	Папрат орлова ^{xx}	<i>Pteridium aquilinum</i>
185.	Пирей пълзящ ^{xx}	<i>Agropyrum repens</i> ♦
186.	Троскот обикновен ^{xx}	<i>Cynodon dactylon</i> ♦
187.	Пелин обикновен ^{xx}	<i>Artemisia absinthium</i>
188.	Хвощ полски	<i>Equisetum arvense</i>

Многогодишни кореновоиздънкови плевели

189.	Горуха ^{xx}	<i>Cardaria draba</i>
190.	Млечок ^{xx}	<i>Sonchus arvensis</i> * ♦
191.	Паламида полска ^{xxxx}	<i>Cirsium arvense</i> * ♦
192.	Поветица полска ^{xxxx}	<i>Convolvulus arvensis</i> * ♦
193.	Млечка кипарисова ^{xx}	<i>Euphorbia cyparissies</i> ♦
194.	Вълча ябълка ^{xx}	<i>Aristolochia clematitidis</i>

Многогодишни с вретеновиден корен

195.	Кривец ^x	<i>Chondrilla juncea</i>
196.	Синя жлъчка ^{xx}	<i>Cichorium intybus</i> *

Паразитни плевели

197.	Синя китка по слънчогледа ^{xxxx}	<i>Orobanche cumana</i> ♦
198.	Синя китка тютюнева дребна (тютюн и домати) ^{xxx}	<i>Orobanche ramosa</i> ♦
199.	Синя китка тютюнева едра (тютюн и домати) ^{xxx}	<i>Orobanche mutelii</i> ♦
200.	Кускута /кукувича прежда/ ^{xxx}	<i>Cuscuta spp.</i>

Легенда : (степен на разпространение)

^x - слаба
^{xx} – средна
^{xxx} – силна
^{xxxx} – масово

Легенда :

* плевели резервоари на вируси
♦ плевели резервоари на бактерии

II. За посочените вредители да се извършват наблюдения, диагностика, прогноза и сигнализация през 2010 година.

III. Заповедта да се изпрати за изпълнение на структурите от Национална служба за растителна защита, осъществяващи наблюдения, диагностика, прогноза и сигнализация на вредителите по земеделските култури, и за сведение на областните дирекции "Земеделие".

IV. Заповедта да се публикува на интернет страницата на НСРЗ.

Организацията и контрола по изпълнението на настоящата заповед възлагам на генералния директор на НСРЗ.

МИНИСТЪР :

[Handwritten signature]
Д-Р МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ

ОРЗ/НСРЗ

За министър:
Заместник-министър: <i>К.В. Миниър</i>
Заповед за заместване № <i>1208-575</i>
от <i>18.12.09</i>